

Ноолдан парламентд болн түүнэ газа болджана

Япона парламентд ик зүткэн болджана. Эйнүд Япона газад болн дотрундунд политикын цутхлыг тэрмүд шалггуджана. Зүткэн премьер-министр Кисин болн газадин кергтерин министр Фудзияман консервативн правительствин политик цэалгыснай учр деерэс гарв. Тер хойр одахн парламентс кессий болсна хобн нарт делкэ деер амаран чиги тодврта сольвр гарон уга тих авцагүг келцхэв.

Тигисн бийн, нарт делкэн бээдл сээрх янз гарчана. Японд, цуг нарт делкэ деер болджах мет, Н. С. Хрушев США одад, түүнэ президент Эйзенхауэрла харгьлтгын ик опчта болв. Советск Союзин өгсн зер-зевиг цуг делгү агслгынас гаргьлтгына туск сүв селгүд күмн амтнэ өмн төвкнүн дэн-дадждг уга бээх шин хаалгь тачана. Мел одахн, СССР-н Деел Совет зерзеван цуг делгү агслгынас гаргьх программиг дөнхтн ни-зерг-тегш бээлгына политикиг батлхд нөкд болтн гидж цуг нарт делкэн парламентсүр дуудвр келэ.

Япона гардгч үүлдэчнр, нарт делкэ деер гарчах сольврмудиг мөххэр селхн. Киси болн Фудзиям хойр келсн үгмүдтэн, Н. С. Хрушев США орска болн Советск Союзин сэн селгүдиг тускар орбод уга зуг цөн үг келцхэв.

Япона государственн политикин гардачнр гол онгыан дээнд чидлэн икдүлхд, «коммунистическ блокка» мольрунар күүндхд өгчхэв. Тедн, Япона правительствин өдгэ цагин политикын Америк Япон хойран «аамшиг уган бооца» шинэр хэлэх тэр даки нег герчлв.

Тер бооцаг «даки хэлэх» тигсн төрн — Японна олин амтнэ йир сээнар медгнэ. Амрарн келхлэ, төрн Япон — Америк хоорнд шинэр кех дээнд бооцан болджана. «Ниллэ бийэн харслгына» шин бооцанас гарчах Японна США хойран «адл эолин» тускар гарчах күүндврмүд — зуг татата ишгтэс нань юмн бийн, ияно сургьульч болгын меднэ. Илэрн келхлэ, Японна армудт газадин орудун дээнд базмуд тосхлэ сээнар олзлх, Япониг милитаризоват келгыг чангыгахин туск төр болдж гарчана. Цуг эн тоот ори-нуттан харслгына болн японна келн амтнэ сэ хэлгьнлэ төрүн ирдлжэ-хш.

Тегэд чигн, «чидл үзүлгч» политик цурта улсин келсн үгмүд, түүнд дурго депутатрин чангыг шалгьлтгыла харгьв. Социалистическ

партич өлчнр консерватормудн, политическ му хэлэциг илдкэд чангыг шалгьтэ келцхэв.

Н. С. Хрушев США-д олосна амд, «китн дээнд» мөснд шуурха гарсн цагла, «аамшиг уган бооцаг» шинрүндж хэлэхин гиджэх төр керг уга юмн болджана гидж социалистическ партич генералн селгэтр Асанума эврэнн үгдэн келв. Цаарандн эн, Америк — Япон хойран «аамшиг уган бооцана» гол үндсинь болн түүнэ хэлэциг илдкэж, түүг Советск Союзур болн Кита тал зөрүлджэх йосн дээнд бооцан болджана гив, дакад эн бооцан Омн Корей Тайвань хойр орлсн антикоммунистическ дээнд бооцан болхн магыд уга гидж темдгэв.

США-ла шин дээнд нийцэ бүрдэснэ хобн Япон тигн санан уга болсн бийн, күчэр дээнд үлмэд орад Японна олин амтнэ ик аамшиг үзүлх гидж энүгэрн даки нег темдгэжэв.

Ода Америк Япон хойран хоорнд болджах дээнд туск күүндврнр цаг түдл уга зогсахла сэн болхн гигэд, дакад нам дээнд бооцаг уга кехми, ори-нуттас америкн цергүдиг гаргьхми, талдан ори-нуттин үлмэ уга политик бэрхми, японно — китэйск дипломатическ залгылда хэрү бүрдэхми, Хол Дорд үзгт ни-төвкнүн бээдл батлхн төлэ Японна, США-н, Китдин Оли амтнэ Республикн болн Советск Союзин хоорнд нег-негн талан дэвршго бооца кехми гидж Асанума темдгэв.

Правительствин партич өгчэх «аамшиг уган бооцаг» шинрүлх зураг шалгьджд, нег-негн таалан дэвршго дөрвн хэлхн бооцана төлэ парламентд одахн социалистическ партич зерглэнэс салыдж гарсн «социалистическ клуб» гилд нертэ партич өлчнр босцхэв. Эн баг америкн японск дээнд залгылдаг күүндн уга кехми гидж эс зүткэжэсн бийн, юлв ори-нуттин олин амтнэ хэлэциг учртан ачч уга бээджд чадшго болв.

Японна прогрессивн амтн, амаран учрар ик адгьмтэгьяр Японна гардгч улс США-ла кеджэх дээнд бооцаг хэлэхэр зүткэжхит сээнар меднэ. Японна гардгч улсин ичмэвца газад керг т б р и н политик демократическ чидлнн бсатд залгт гаргьх селкэтэ, эдн ори-нутт реакционн бээдл тогтагхал, нег цагт ори-нуттиг дөршүлчт му нертэ империалистическ дэ бсэх сдмэ-ла залгылдата.

Оппозици бээх депутатнр, гардгч улсин милитаризациг икдүлэд, Японна

конституц эвдэд, японна шин цергэ «бийн харсч чидлн» күчиг ббдлүлх политикиг чангыг шалгынала харгьулав. Социалистическ партич өлчнр дээнд некврт бюджетр гарчах 130 миллиард иен мөнхгиг, салхн гэлвин аюлла заргьджд түру үсн амтнэ дөнү өгхлэ, сэн болхн гидж келцхэв.

Эн проектн японна правительств дөнхн гидж тоолад, дакад болхла ода бээх японна конституц мөнхк болн бат ни-төвкнүн бээлгь делгүлх дуудврта болсн деерэн, эврэнн йистчч статьядан — газрин, тенхсин болн агьарин дээнд чидлмүд уга болх даалгьврта болсар парламент цаарандан дээнд чидл бсэхэс цаг түдл уга хооран гарч, тер чидлиг улм багырулад, түүгэрн талдан ори-нуттулда мана ори-нутт ни-төвкнүн бээдл цуртаг медүлдж, нам ядерн зер-зевиг уурах ноолдана тускар келл уга мана ори-нуттин зер-зевиг цуг делгү күцц агслгынас гаргьх ноолдана түрүн ормд тэвхми.

Оппозици бээх депутатрин эн проектн консервативн депутатнр муутгар тосв. Либеральн-демократическ партич гардачнр — проектн авч болшго гидж келв гидж бар зэ-нхлв.

Милитаризмин болн дээнд айул бий эеэрн даасн японна олин-эйтн төрүц талдан селкэтэ — эн эврэнн хуван дээнд нийцэнлэ болн зер-зеван агсч политиклэ негдүлх санан уга.

Парламентин үүднэ газа — зэ-шодмудт, шахтст, университетст болн школулар эн өлрмүдт ни-төвкнүн болн зерг-тегш бээлгына төлэ ик бат ноолдан болдж йовна. Парламентин өөр, японна балгысудин ууль-цсар дала амтн күчтэ демонстрац келхэнэ. «Америк Япон хойран бооцаг уга кетн!», «Зер-зеван агслгыг уга кетн!», «Атомн бомбиг уга кетн!», «Н и-т б в к н ү н ме-нд болтхал!» — тигсн лозунгс теднэ гарт үзгднэ.

Америк-Япон хойран «аамшиг уган бооцана» өмнэс босдж йовх ноолдан парламентин газа улм ик күч авад йовна. Профсоюзмудин генералн совет — японна күч-көлсчрин хамгин ик организац ода эвртэ ик олин-амтнэ демонстрац кехэр белдвр кеджэнэ. Японна күч-көлсчир цугьяр милитаризмиг хооран цөкджд, ни-төвкнүн төлэ аврлан уга ноолда кеджэхэнэ.

И. ЛАТЫШЕВ.